

Motion till riksdagen 2025/26:1834

av **Johanna Haraldsson m.fl. (S)**

Förbättrad kontroll på vägarna genom inrättande av en yrkestrafikinspektion

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en yrkestrafikinspektion och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I Sverige har vi under lång tid haft stora problem med olagliga yrkestransporter, illojal konkurrens och villkorsdumpning inom transportsektorn. Detta är något som hotar att slå ut de företag som tecknat och följer kollektivavtal och på det stora hela försöker göra rätt för sig. I spåren av denna utveckling ser vi chaufförer som kör för många timmar till skamligt låga löner samtidigt som de, trots att det är förbjudet, tvingas sova i hytten och laga mat på spritkök, något som inte bara är skadligt för individen och vår arbetsmarknad, utan det hotar även trafiksäkerheten.

Den socialdemokratiska regeringen såg till att ett omfattande reformpaket genomfördes med syftet att skapa ordning och reda, schysta villkor och en sund konkurrens inom yrkestrafiken. Bland annat så har EU:s högsta sanktionsavgift vid olagliga transporter införts, 100 miljoner kronor till polisen för utökade kontroller av yrkestrafiken har tillförts och vi har drivit igenom det så kallade mobilitetspaketet på EU-nivå. Allt med den självklara utgångspunkten att alla som långvarigt yrkesmässigt trafikerar våra svenska vägar ska ha schysta villkor oavsett vilket land de kommer ifrån.

Så sent som våren 2022 röstade riksdagen igenom lagstiftning som ytterligare bidrar till ordning och reda på vägarna. Den innebar:

- Ökade krav på utländska transportföretag att anmäla utstationerade arbetstagare från dag ett. Detta gör det möjligt för fackförbund att ställa krav på svenska löner och villkor för utstationerade förare.

- Hårda sanktioner mot oseriösa företag som inte följer utstationeringsreglerna. Polisen fick dessutom möjlighet att låsa fast fordon som inte direkt betalar sanktionsavgiften genom så kallad klampning.
- Skärpta straff för den som köper olagliga transporter.

Alla reformer som genomfördes av den socialdemokratiska regeringen är avgörande för att skapa ordning och reda inom yrkestrafiken. Men som med alla lagar och regler så behövs kontroll och uppföljning för att de ska få avsedd effekt. Därför tillsattes en utredning i augusti 2019 som skulle se över hur kontrollverksamheten av yrkestrafik på väg bedrivs och lämna förslag på förbättrande åtgärder, inklusive organisatoriska åtgärder, för att fler ska följa reglerna på området. Utredningen lämnade 2021 betänkandet Kontroller på väg (SOU 2021:31).

För att förbättra kontrollen på våra vägar så behöver en ny yrkestrafikinspektion inrättas. I dagsläget är vägkontrollerna för få och de kan lätt prioriteras bort av polisen. Resurserna behöver förstärkas och säkras i en egen organisation för att inte prioriteras bort. Kontroll av den tunga trafiken behöver samlas för att öka effektiviteten och komma åt den illojala konkurrensen på våra vägar.

Reglerna finns på plats och nu behöver uppföljningen också göra det. Därför menar vi att det är avgörande att en yrkestrafikinspektion inrättas.

Johanna Haraldsson (S)

Niklas Sigvardsson (S)

Markus Kauppinen (S)